

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/279/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714217083
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714217083.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

I. B., nar.XX.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, dieťa rodičov, matky I. B., rod. B., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom Obec Horná Štubňa, v súčasnosti U. Š. Č.. XXX a otca I. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom U. Š. Č.. XX, v súčasnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Dončova 6, Ružomberok, maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému takto

rozhodol:

Maloletý I. B., nar.XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť na maloletého I. B., nar.XX.X.XXXX výživné vo výške 90,- Eur mesačne od 1.12.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky zamietla.

Nedoplatok na výživnom od 1.12.2014 do 30.9.2015 v celkovej výške 860,22 Eur súd otcovi povolí uje splácať v splátkach po 35,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.12.2014 matka žiadala mal. I. zveriť do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložiť povinnosť prispievať na výživu 150 Eur mesačne počnúc dňom 17.12.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám vzhľadom k tomu, že spolu s otcom maloletého nežijú a o výkonne rodičovských práv a povinností sa nedohodli. Uviedla, že s otcom chodili krátko, v spoločnej domácnosti spolu nežili, v januári 2014 sa dozvedela o tehotenstve, do marca spolu ešte chodili, potom ju opustil, nezaujímal sa o ňu ani počas tehotenstva. Maloletý sa narodil predčasne s malou hmotnosťou. Ani po pôrode sa o neho nezaujímal, či niečo nepotrebuje, nechodil ho navštevovať. Nakoľko je nedonosený, má zdravotné problémy. Otec sa v novembri 2014 vrátil z výkonu trestu, je nezamestnaný. Ona poberá rodičovský príspevok plus rodinné prídavky.

Otec v písomnom vyjadrení doručenom dňa 14.7.2015 uviedol, že ho stále prenasleduje jeho bývalá kriminálna minulosť, nemal a stále nemá možnosť postarať sa o výchovu syna (čl. 48). Je mu to ľúto,

no pravda je taká. Požiadal o najmenšie zákonom určené výživné a po prepustení a zamestnaní sa, môže byť neskoršie upravené.

Matka na pojednávaniach zotrvala na návrhu. Býva v byte, ktorý patrí jej matke, ktorá je dlhodobo vedená ako uchádzačka o zamestnanie, prispieva 100 Eur. Syn sa narodil v 8-mom mesiaci, sú sledovaný u neurologičky, boli vyradení z pľúcnej ambulancie, býva aj dvakrát do mesiaca chorý, užíva antibiotiká. Prišli jej z výkonu trestu peniaze, prvýkrát v júni. Predtým jej žiadne peniaze nedal, nemal záujem o svojho syna, počas jej tehotenstva pracoval v Čechách. Synovi uzavrela poistenie vrátane úrazového a dennej dávky za hospitalizáciu. Starý otec dal synovi, keď mal rok, 10 Eur a stará matka prispela 20 Eur na mlieko a plienky. Keby nemala matku, neví ako by to zvládla.

Otec sa z objektívnych dôvodov pojednávanií nezúčastnil. V podaní doručenom pred prvým pojednávaním uviedol, že žiada o predvedenie iba v prípade ak to súd považuje za potrebné (čl.49).

Kolízny opatrovník na pojednávaní súhlasil s návrhom v plnom rozsahu, nenamietal k požiadavkám matky. V správe uviedol, že matka žije so synom a so svojou matkou v staršom bytovom dome, kde majú k dispozícii 2-izbový byt. Majú k dispozícii jednu izbu, ktorá je zariadená primerane potrebám maloletého, ktorý má svoju detskú posteľku, dostatok vhodného oblečenia a hračiek. Matka prispieva na výdavky a robí bežné nákupy. Má zvýšené výdavky na starostlivosť, nakoľko má maloletý problémy s imunitou, nevyvinuté pľúca a nábeh na astmu. Otec neprejavuje žiadny záujem, nijako finančne neprispieva, neprispel ani na výbavu pre mal. I..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka (čl. 53-55, 65-67), oboznámil sa s návrhom, s vyjadrením otca k návrhu, so správou kolízneho opatrovníka zo dňa 10.4.2015 (čl. 30), s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými matkou a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 23T/83/2012, sp.zn. 3T/15/2013, sp.zn. 13T/70/2013 a sp.zn. 3T/167/2013. Z takto vykonaného dokazovania mal preukázané a zistené nasledovné skutočnosti:

Rodičia mal. I. nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý sa matke narodil ako slobodnej, otec otcovstvo uznal. Matka je na rodičovskej

dovolenke, z úradu práce poberá rodičovský príspevok 203,20 Eur od júla 2014 a prídavky na dieťa 23,52 Eur. Bývajú v 2-izbovom byte vo vlastníctve starej matky maloletého L. B., ktorá je dlhodobo nezamestnaná, matka prispieva 100 Eur mesačne a robí nákupy potrebných vecí do domácnosti. Mesačne stará matka platí SVB, elektrinu 30 Eur, RTVS 4,64 Eur, vodné a stočné, preukázané platby v decembri 2014, vo februári a v júni 2015 za 596,72 Eur, ročne palivové drevo 176 Eur, poplatok za komunálny odpad po 19,80 Eur na osobu a daň z nehnuteľností (čl. 63-64). Nemá žiadne úvery, ani pôžičky, platí si mobilný telefón cca 10 Eur, maloletému životné a úrazové poistenie vo Wüstenrot poisťovni 33 Eur mesačne.

Mal. I. je v celodennej starostlivosti matky, ktorá má s ním bežné výdavky na stravu, na oblečenie, na obutie, na hygienické potreby a na hračky, napr. plienky od 7,99 Eur do 13,99 za balík o hmotnosti do 9 kg, preukázané za 4 mesiace 48,45 Eur, nutrilon od 7,79 Eur do 8,35 Eur. Je sledovaný v ambulancii detí s perinatálnym rizikom, neurológom a rehabilitačným lekárom, má zvýšenú chorobnosť s potrebou užívania antibiotík, pravidelne žiadne lieky neužíva (príloková obálka).

Otec v roku 2014 žil a pracoval do 13.8. v Českej republike, kde nebol v evidencii uchádzača o zamestnanie, ani poberateľa dávok pomoci v hmotnej núdzi, k ubytovaniu bol prihlásený od 18.8. do 31.12. na adrese Hořovice, ubytovňa Damis, okres Beroun (čl. 18-26). Na úrade práce bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 18.12.2013 do 4.5.2014, nemal pre neho k dispozícii voľné miesta s ukončeným základným vzdelaním, z evidencie bol vyradený pre nespoluprácu a nedodržanie termínu kontaktu, nebol vedený ako poberateľ žiadnej dávky (čl. 16-17, 28-29). Opakovane bol uznaný za vinného a odsúdený, prvý krát v auguste 2012 za prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla, ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a marenia výkonu úradného rozhodnutia, druhý krát vo februári 2014 za prečin krádeže a porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve, tretí krát v marci 2014 za prečin ublíženia na zdraví, krádeže a porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve, prečin nebezpečného vyhrážania a krádeže, štvrtý krát v novembri 2014 pre prečin

krádeže s nepodmienečným trestom vo výmere 15 mesiacov a zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia (čl. 34-44). Vo výkone trestu je od 23.2.2015 pravdepodobne do 23.5.2016, je pracovne zaradený, za apríl až jún 2015 mal odmenu spolu 97,75 Eur, výživné bolo poukázané spolu 29,31 Eur (čl. 60-62).

Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemajú, nevlastnia žiadny majetok.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a berúc do úvahy zistený a preukázaný skutkový stav rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, mal. I. zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platením výživného 90 Eur mesačne od 1.12.2014 a nedoplatok za obdobie od 1.12.2014 do 30.9.2015 v celkovej výške 860,22 Eur mu umožnil splácať v mesačných splátkach po 35 Eur, keď takto určené výživné považoval za primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletého, i keď jeho platenie aktuálne nie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca, ktorý nastúpil výkon trestu, rozhodujúci bol záujem maloletého a jeho každodenné potreby. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Z výpovede matky a kolízneho opatrovníka, tiež zo správy mal nepochybne preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, matka sa sama osobne stará o každodenné potreby mal. I. od jeho narodenia, prostredie v spoločnom byte so starou matkou je pre výchovu a zabezpečenie zdravého vývoja priaznivé a vhodné, kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a dieťaťa a zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti

a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický a duševný vývoj maloletého dieťaťa. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby mal. l., ktoré sú dané jeho nízkym vekom, uspokojovaním hlavne bežných potrieb, ako sú strava, ošatenie, obutie, hygienické

potreby a hračky, pričom sa na nich podieľajú aj prídavky na dieťa. Maloletý má ako predčasne narodený zdravotné problémy, býva častejšie chorý a má zvýšené výdavky na zakupovanie liekov. Otec je aktuálne vo väzení a predtým pracoval len príležitostne, na výživu maloletého vrátane výbavičky žiadnym spôsobom neprispel, všetko musela financovať matka za pomoci svojej matky. Správal sa nezodpovedne, opakovane sa dopustil trestnej činnosti, vzhľadom na základné vzdelanie nemal možnosť zabezpečiť si trvalejšie zamestnanie. Týmto nemôže byť poškodený jeho maloletý syn, lebo si svoju situáciu zavinil sám svojím nezodpovedným a opakovaným protiprávnym konaním.

Výživné určil od 1.12.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé ho určiť od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté deti a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati. Potom pri takto upravenom výživnom vznikol otcovi za obdobie do 30.9.2015 nedoplatok 860,22 Eur, ktorý súd vypočítal sumou a mesiacmi za ktoré vznikol mínus zaplatené výživné - za 10 mesiacov 900 Eur mínus 39,78 Eur zaplatené výživné (preukázané 3 poštové poukážky 12,93 Eur dňa 17.6.2015, 10,84 Eur dňa 15.7.2015 a 16,01 Eur dňa 16.9.2015) a umožnil mu ho splácať v splátkach po 35 Eur, bude ho splácať 25 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).